

På tampen av årets varetelling står seks klassiske utgivelser fremdeles og blinker. De kommer til å være synlige igjennom hele 2011 og lengre enn det. Kulturredaktør Olav Egil Aune har hørt på dem.

CD KLASSISK

Ludwig van Beethoven
Diabelli-variasjonene
Gary Cooper (fortepiano)

Channel Classics/CCS SA 29110/
Musikkloven

... men også denne

I 1819 fant en østerriksk komponist og forlegger, Anton Diabelli, ut at han skulle markere navnet sitt ved å utlyse konkurranse om et nytt variasjonsverk basert på en liten vals han hadde skrevet. Det ble mer vellykket enn han hadde trodd. 50 fikk tilbudet og selv Schubert svarte. Men Beethoven tok det lengst, han dro til med 33 variasjoner – altså Diabelli-variasjonene, som står i opuslista ved siden av niende symfoni, Grosse fuge og Missa solemnis. Da var han 49. Og døv. Ikke til å tro. Diabelli-variasjonene er hos Beethoven det Goldberg-variasjonene er hos Bach. Utallige pianister har satt signaturen sin under innspillinger, den ene voldsommere enn den andre. På den aller nyeste av dem går Gary Cooper motsatt veg, han legger det moderne flygelet bak seg og sitter ved et fortepiano som ble laget tre år etter at Diabelli-variasjonene ble komponert. Det låter direkte muntret, rett ut sagt hamrende fint. Uvant, siden tonene på fortepianoet låter mer «vertikale» enn «horisontale». Men, ja, muntret. Uten å miste tyngde.

CD KLASSISK

Knut Vaage
Hokkaido hagar. Kyklop. Chaconne.
Einar Røttingen (piano), Gro Sandvik (fløyte), Bergen Filharmoniske Orkester, dir: Ingar Bergby, Eivind Aadland og Ole Kristian Ruud.
Aurora ACD 5072/Musikkopereatørene

Grønt og rødt

«Du skal plante et tre!», sier visdommen. Hvis ikke det en skaper kan bevare en fornemmelse av at det skapte lever ved siden av, over, under, etter én selv, hvis livet bare var en «ressurs» (som det forferdelig heter) som etter hvert brukes opp, forsvinner, ville skapelsen være totalt meningsløs. Jeg tenker det når jeg hører Knut Vaages forundret undrende toner, slik han legger dem som et teppe rundt tilværelsen. Er den ikke allemannseie, denne musikken? Har den ikke den samme hukommelsen som vi alle har – tatt ut i en flik av uendelighet, definert i toner, ikke for fast, ikke for flytende, bare gjenkjennelig i anelsen et sted. Vi vet fra fysikken hva som skjer når vi setter speil foran speil – vi ser langt. Og likevel – Knut Vaages musikk er ikke tjent med å mystifiseres, den er ganske konkret, dramatisk, vakker, vill – ett av stykkene kaller han «hager».

CD KLASSISK

César Franck, Edvard Grieg,
Leos Janacek
Fiolinsonater
Vadim Repin (fiolin), Nikolai Lugansky (piano)
DG 477 8794/Universal

Blank Grieg

Vadim Repin er stor, Nikolai Lugansky – begge russere, noen mener de største på hvert sitt instrument akkurat nå. Og så er de lekne. «Vi er forelsket i denne musikken», sier de og drar opp tre av romantikkens deiligste sonater – Griegs, Francks og Janaceks. Ofte blir Grieg for lett, Franck for tung og Janacek abstrakt uvirkelig. Repin/Lugansky legger tyngde på Grieg, letter på Franck og hekter Janacek til den folkemusikken den dypest sett springer ut av. For ofte nærmer musikere seg det de gjør ved å «definere problemene», som en sier – hvor ligger hunden begravet? Men begynner en med problemene, risikerer en å løse dem. Det blir det ikke musikk av. Det er dette ene, lille, mirakuløse, fine som ikke blir sagt, spilt, som gjør kunsten til kunst. Repin/Lugansky strekker seg, ja nesten lener seg mot et uhyre virtuost spill. Vi lytter så ørene blir store.

ÅNNEVIKS DEBUT FIKK MER SKRYT

■ Frida Ånneviks (bildet) *Synlige hjerteslag* er kåret til årets beste plate av NRK P1s Norsk på Norsk-redaksjon som nylig oppsummerte et sterkt norskspråklig plateår. De konkluderte med at nykommeren Frida Ånnevik rager høyest. På lista finner vi videre Bjørn Eidsvåg, St. Mortitz, Odd Nordstoga og Sigrid Moldestad. Nylig kunne Ånnevik også ta med seg den nyopprettede debutantprisen Lyspunktet av Tekstforfatterfondet. ©NTB

Mye skryt og heder til Frida Ånnevik.

vårtland

Kjære annonsør

Frister i forbindelse med jul og nyttår 2010

Fredag 24/12 Julaften	Bestilling/materiell: Tir 21/12 kl 14.00
	Ferdigmateriell (pdf): Ons 22/12 kl 10.00
Lørdag 25/12 Juledag	Ingen avisutgivelse
Mandag 27/12	Bestilling/materiell: Tir 21/12 kl 14.00
	Ferdigmateriell (pdf): Ons 22/12 kl 10.00
Tirsdag 28/12	Bestilling/materiell: Ons 22/12 kl 14.00
	Ferdigmateriell (pdf): Man 27/12 kl 10.00
Onsdag 29/12	Bestilling/materiell: Man 27/12 kl 14.00
	Ferdigmateriell (pdf): Tir 28/12 kl 10.00
Torsdag 30/12	Bestilling/materiell: Tir 28/12 kl 14.00
	Ferdigmateriell (pdf): Ons 29/12 kl 10.00
Fredag 31/12 Nyttårsaften	Bestilling/materiell: Ons 29/12 kl 14.00
	Ferdigmateriell (pdf): Tor 30/12 kl 10.00
Lørdag 1/1 Nyttårsdag	Ingen avisutgivelse
Mandag 3/1	Bestilling/materiell: Ons 29/12 kl 14.00
	Ferdigmateriell (pdf): Tor 30/12 kl 10.00
Tirsdag 4/1	Bestilling/materiell: Tor 30/12 kl 14.00
	Ferdigmateriell (pdf): Man 3/1 kl 10.00

EN BRO MELLOM MENNESKER, TRO OG TANKE

årstid på Røros

og natur som festivalens styrke. – Vi vil gi kulturpåfyll av høy kvalitet midt i vintermørket, akkurat der er vi unike og vi har et fantastisk sted som ramme for festspillene. Neste uke åpner Røros kirke etter omfattende restaurering og vi gleder oss til å ta de flotte lokalene i bruk som hovedarena, sier hun.

Styreleder. Styrelederen fikk sitt første møte med festivalen da hun åpnet den som kulturminister i 2001. Da måtte hun stikke rett etter åpningen, men var blitt glad i festspillene og ville tilbake. Året etter brøt hun departe-

To av Festspillmusikerne, cellisten Kjersti Rydsaa og pianist Håvard Gimse, ga smakebiter fra programmet under presentasjonen i Oslo i går.

Foto: Lars O. Flydal

mental etikette og dro til åpningen igjen. Siden har hun vært der hvert år, de siste som styreleder.

Variert. – Programmet har aldri vært så variert som nå. Selv om hovedtyngden er kammer-

musikk, presenterer vi folkemusikk, korsang og rock., forteller Valgerd Svarstad Haugland som gleder seg til festspill i en nyåpnet kirke fylt med tulipaner, et varemerke for festspillene i verdenskulturminnet Røros.